

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
2511 CR Den Haag

Ministerie van Defensie

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Datum 6 augustus 2020
Betreft Stand van Zaken DOKS

Onze referentie
BS2020014574

*Bij beantwoording datum,
onze referentie en betreft
vermelden.*

Inleiding

Met deze brief informeer ik u over de stand van zaken van het project Defensie Operationeel Kleding Systeem (DOKS). Het is van groot belang dat defensiepersoneel over de juiste middelen beschikt en onder goede werkomstandigheden hun taken kan uitvoeren. Een zeer belangrijk element daarvan is de operationele uitrusting en kleding van de militair. Daarom zijn in deze regeerperiode hier extra gelden voor ter beschikking gesteld. Met een reeks van projecten zoals Vervanging Gevechtssuitrusting, Verbeterd Operationeel Soldaat Systeem (VOSS) en het Keuzeconcept Gevechtsslaarzen investeert Defensie in de kleding en uitrusting van de individuele militair en draagt daarmee bij aan een effectieve inzet van Nederlandse militairen en eenheden. U bent over deze projecten geïnformeerd conform het Defensie Materieel Proces (DMP) op verschillende momenten, bijvoorbeeld Kamerstuk 34 000, nr. 98 en Kamerstuk 27 830, nr. 232 en daarnaast via de begroting, het Jaarverslag en in het Defensie Projectenoverzicht (DPO). Het project DOKS voorziet in de invoering van nieuwe gevechtsskleding voor de krijgsmacht, voor dit project is ook extra geld in deze regeerperiode beschikbaar gesteld, hierover bent u geïnformeerd in Kamerstuk 27 830, nr. 260.

Stand van zaken DOKS

Defensie verwerft in het kader van DOKS ruim 40.000 basiskledingpakketten en een uiteenlopend aantal aanvullingspakketten voor speciale doelgroepen. DOKS bestaat uit een samenhangend assortiment van kwalitatief hoogwaardige gevechtsskleding voor alle militairen van de krijgsmacht. Dit project bestaat uit twee delen: 1) het deelproject gevechtsskleding; en 2) het deelproject voor nieuwe helmen. Het contract voor de verwerving van nieuwe helmen is vorig jaar augustus afgesloten. Defensie zal de nieuwe helmen naar verwachting vanaf eind 2020 tot en met 2021 in deelleveringen ontvangen. Zoals aan u gemeld in de DPO afwijkingrapportage 2020 op 20 mei jl. is tegen het door Defensie genomen voorlopig gunningsbesluit voor het deelproject gevechtsskleding een kort geding aangespannen (Kamerstuk 27 830, nr. 306), aangezien één van de afgewezen leveranciers het niet eens is met de aangevoerde redenen voor de afwijzing. Dit

heeft inmiddels geleid tot een vertraging van enkele maanden voor dit deelproject.

Vooruitblik en maatregelen

Naar aanleiding van de dagvaarding heeft Defensie geconstateerd dat de aanbestedingsstukken op onderdelen onduidelijk en voor meerdere uitleg vatbaar zijn. Daarom kiest Defensie ervoor om de uitkomst van het kort geding niet af te wachten en over te gaan tot het intrekken van de voorlopige gunning. De betrokken bedrijven hebben twintig dagen om eventueel tegen deze beslissing in verweer te gaan. Vervolgens wordt de gunningsfase opnieuw doorlopen met de vijf reeds geselecteerde partijen. In een nieuwe gunningsfase kunnen onduidelijkheden worden gecorrigeerd en worden de lessen uit de eerdere fase van de gunning toegepast. Daarnaast is Defensie voornemens wijzigingen door te voeren in de gunningssystematiek, zoals de introductie van een draagproef en het programma van eisen om tot een beter resultaat te komen. De vijf bedrijven die in maart 2019 zijn geselecteerd, zullen wederom worden uitgenodigd een inschrijving te doen. Defensie beoordeelt vervolgens de nieuwe offertes en neemt een nieuwe gunningsbeslissing. Dit proces zorgt voor minimaal een jaar vertraging. Dit betekent dat de eerste batch van de nieuwe DOKS gevechtsskleding, onder voorbehoud van vertraging door aanvullende juridische procedures, niet eerder dan medio 2023 zal worden uitgeleverd. De uitrol van de kleding voor de gehele krijgsmacht zal de komende jaren vervolgens in batches plaatsvinden, zoals eerder ook voorzien.

Voorop staat dat onze militairen zo min mogelijk negatieve gevolgen van deze vertraging mogen ondervinden. Daarom neemt Defensie twee tijdelijke maatregelen ter overbrugging tot de uiteindelijke uitlevering van de DOKS-gevechtsskleding. Ten eerste zal de zogenaamde multicam-gevechtsskleding beschikbaar blijven voor militairen die op missie gaan. Dit is een uniform dat speciaal is gemaakt voor optreden onder extreme omstandigheden. Ten tweede is gekeken hoe alle overige militairen die niet gepland staan om op missie te gaan in deze overbruggingsperiode al eerder een kwalitatief beter gevechtspak kunnen krijgen. Het is gebleken dat van de nu aanwezige opties die direct beschikbaar zijn op de markt en binnen het beschikbare budget vallen, het gevechtspak van het Korps Mariniers het best scoort op kwaliteit vanwege de goede pasvorm, draagcomfort en uitstraling. Daarom krijgen alle militairen, inclusief reservisten, vooruitlopend op de gefaseerde uitrol van DOKS een nieuw gevechtspak gebaseerd op het gevechtspak dat nu wordt gedragen door het Korps Mariniers. Ook het Korps Mariniers ontvangt het nieuwe gevechtspak. Dit gevechtspak heeft breed draagvlak onder de militairen van de verschillende defensieonderdelen en is een significante verbetering ten opzichte van de huidige gevechtsskleding, die al sinds begin jaren negentig in gebruik is. Het interim gevechtspak zal worden uitgevoerd in het nieuwe, voor DOKS ontwikkelde, camouflagepatroon Netherlands Fractal Pattern (NFP). Daardoor kunnen de gevechtspakken nog jarenlang worden gebruikt, zowel in aanloop naar de eerste batch van DOKS, als tijdens de overgang naar DOKS. Het NFP wordt ook al toegepast bij de VOSS-uitrusting, waarvan eerste leveringen eind dit jaar plaatsvinden. Hierdoor wordt de militair nu eerder dan in de oorspronkelijke planning uitgerust met een gevechtspak dat past bij de andere uitrusting, bijvoorbeeld de draagvesten, ballistische bescherming en de rugzakken. De levering van het interim gevechtspak vindt plaats vanaf medio 2021, de uitrol naar de gehele krijgsmacht

zal vervolgens een jaar in beslag nemen. Dit gevechtspak blijft beschikbaar tijdens de gefaseerde uitrol van DOKS.

In afwachting van de DOKS kleding vormen deze overbruggingsmaatregelen een verbetering ten opzichte van de huidige gevechtskleding. De invoering van de modernere DOKS kleding blijft echter onverminderd van belang vanwege de beschermende kwaliteiten van deze kleding en het maatwerk dat nodig is gezien de verschillende omstandigheden waarin de kleding gedragen wordt. De kosten van de twee overbruggingsmaatregelen passen binnen de bestaande budgettaire kaders en zijn begroot onder de 50 miljoen euro. De precieze kosten zijn nog vertrouwelijk aangezien het project moet worden aanbesteed. Omdat het bestaande raamcontract voor gevechtskleding afloopt en de uitgaven van DOKS nu pas later plaatsvinden, kunnen de kosten worden gefinancierd uit het lopende exploitatiebudget. Dit heeft derhalve geen verdringingseffect op andere projecten. U wordt over de verdere voortgang van dit project geïnformeerd via de begroting van het Defensiematerieelbegrotingsfonds, het jaarverslag en het DPO.

DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Drs. B. Visser